

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Kádár Balázs ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kárpáti Miklós ügyvéd által képviselt alperes ellen kártérítés iránt a Fővárosi Bíróság előtt 8.P.25.371/2006/18. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.21.247/2008/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 23. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 120.000 (egyszázhuszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Ítéltábla 2006. május 2-án kelt 8.Pf.20.246/2006/4. számú jogerős ítéletével megállapította, hogy az alperes jogelődje (továbbiakban alperes) szerzői jogsértést követett el azzal, hogy a felperes engedélye nélkül a „ .. ” logót, a pályázat kiírására vonatkozó sajtóhirdetés és a pályázati dokumentációk körét meghaladó módon felhasználta. A megállapított tényállás szerint az alperes a „ .. ” logó grafikai tervére és sajtógrafikai tervének elkészítésére adott megrendelést a felperesnek. A felperes megbízása alapján .. grafikus alkotta meg a perbeli grafikát, amelyre felhasználói jogot engedélyezett a felperesnek. A jogerős ítélet a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény (Szjt.) 1. § (2) bekezdésének h) pontja és az 1. § (3) bekezdése alapján megállapította, hogy a szerzői jogi védelem alá eső műnek a sajtóban megjelenő pályázati kiírásban és az ahhoz kapcsolódó

műszaki dokumentációban való szerepeltetésén kívül eső, így az üzletek kirakatain, plakátokon, nyomtatott és elektronikus médiákban való engedély nélküli felhasználása szerzői jogsértést valósított meg.

Ezt követően a felperes, a jogosulatlan felhasználás miatt kereseti kérelmet terjesztett elő, amelyben elsődlegesen az Szjt. 94. § (2) bekezdése, valamint a Ptk. 339. § és 359. §-ai alapján kártérítés jogcímén; másodlagosan az Szjt. 94.§ (1) bekezdésének e.) pontja alapján, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén, 20.000.000 forint és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

Az elsőfokú bíróság ítéletével kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 20.000.000 forintot és ezen összeg után 2006. december 13. napjától a kifizetésig terjedő időre járó törvényes kamatát, valamint 2.000.000 forint perköltséget. Az ítélet indokolásában az első fokú bíróság kifejtette, hogy jogerős ítélet állapította meg az alperes jogellenes és felróható magatartását, amellyel okozati összefüggésben következett be a felperes kára. A felperes által megjelölt felhasználási területekre és a hasonló műhelyek díjazásaira figyelemmel a követelt 20.000.000 forint kártérítést nem ítélte eltúlzottnak, ezért a Ptk. 359. §-a alapján, általános kárként, annak megfizetésére kötelezte az alperest.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság részben megváltoztatta az elsőfokú bíróság ítéletét és a marasztalás összegét 5.000.000 forintra leszállította. Mellőzte az alperes perköltségben marasztalását és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 nap alatt 225.000 forint elsőfokú és 200.000 forint másodfokú perköltséget. A le nem rótt másodfokú eljárási illetékből a felperest az állam javára 675.000 forint megfizetésére kötelezte, megállapítva, hogy a fennmaradó 225.000 forint illetéket, az alperes illetékmentessége folytán, az állam viseli. A jogerős ítélet egyetértve az elsőfokú bírósággal, megállapította: a felperes kára abból származik, hogy az alperes a felhasználási engedélyt meghaladó körben, több éven át, nagy terjedelemben különböző felhasználási magatartásokat tanúsított, és emiatt a felperes elesett az Szjt. 16. § (1) bekezdése szerint őt megillető díjazástól. Kifejtette: már pontosan nem állapítható meg, hogy az alperes hány gépen, üzletportálon, szórólapon, illetve matricán helyezte el a szerzői alkotást. A kártérítés összegszerűségének meghatározásánál az elsőfokú bíróság értékelésének szempontjait kiegészítve, azt is figyelembe vette, hogy a sérelmezett felhasználások 2006. december 31-ével befejeződtek, továbbá, hogy a felhasználások fajtainak száma 10 alatt maradt. Utalt arra, hogy a logó tervezésére és korlátozott felhasználására szóló megrendelés csak 680.000 forint + áfa összeget tartalmazott. Értékelte azt is, hogy az „arculati kézikönyv” elkészítésében és átdolgozásában a

felperes nem vett részt. Korlátozott mértékben tartotta összehasonlításra alkalmasnak a versenytársak által a teljes arculati projekt áráként megjelölt összegszerűségeket, amelyek 12.000.000 és 30.000.000 forint között voltak. Figyelembe vette továbbá az érdekképviselői szervezet, a .. (..) által, egyetlen felhasználás ellenértékeként megjelölt, nettó 350.000 forintos összegszerűséget is. Mindezeknek a Pp. 206. § (3) bekezdés szerinti mérlegelésével a Ptk. 359. § alapján az alperest 5.000.000 forint kártérítés megfizetésére kötelezte.

Az első- és másodfokú perköltség viseléséről a Pp. 81. § (1) bekezdés szerint rendelkezett.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, annak hatályon kívül helyezése és kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatala iránt. Kifogásolta, hogy a jogerős ítélet vizsgálta a korábbi megengedett és meg nem engedett felhasználási területek körét, holott a megengedett felhasználás köre a res iudicata körébe tartozik. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel nem tartalmaz indokolást, iránymutatást arra nézve, hogy a perben felmerült bizonyítékokat hogyan értékelte. Hivatkozott arra, hogy nem csak a versenytársak becsatolt nyilatkozatai álltak rendelkezésre, hanem a felperes által megkötött szerződés is, amely 76.000.000 forintos ellenszolgáltatást tartalmazott. Az alperes éves beszámolójában a jogszerűtlen felhasználásra 10.000.000 forintot különített el akkor, amikor a kártérítési per még folyamatban sem volt. A felperes szerint ez alperesi elismerést jelent, amit a jogerős ítélet, a mérlegelés során, nem hagyhatott volna figyelmen kívül. A felperes álláspontja szerint a jogerős ítélet okszerűtlenül mérlegelte a bizonyítékokat és a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdésével, valamint a Pp. 221. §-ával ellentétesen, önkényesen kiragadott bizonyítékok alapján hozott döntést. A megítélt összegszerűséget nem tartotta alkalmasnak arra, hogy a teljes anyagi kárpótlását megvalósítsa, így az ítélet a Ptk. 359. § (1) bekezdésével is ellentétes. A felülvizsgálati kérelem szerint okszerűtlen és iratellenes a felhasználási területek számának 10 alatti értékelése, továbbá kifogásolta a jogerős ítélet mérlegelését a .. véleménye és a felek között létrejött és kifizetett megrendelés tekintetében is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Legfelsőbb Bíróság a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálta felül.

Az Szjt. 94. § (2) bekezdése értelmében a szerzői jog megsértése esetén a szerző a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést is követelhet. A Ptk. 339. § (1) bekezdése alapján, aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. A Ptk. 359. § (1) bekezdése értelmében, ha a kár mértéke - akárcsak részben - pontosan nem számítható ki, a bíróság a károkozásért felelős személyt olyan összegű általános kártérítés megfizetésére kötelezheti, amely a károsult teljes anyagi kárpótlására alkalmas. Mindezekből következően az általános kártérítés megítélése a bírói mérlegelés körébe tartozó kérdés.

A Legfelsőbb Bíróság egyetértett a jogerős ítélet által a Pp. 206. § (1) és (3) bekezdése alapján a mérlegelés eredményeként megállapított kártérítés összegszerűségével. Ez a mérlegelés nem tekinthető kirívóan okszerűtlennek, tévesnek vagy iratellenesnek, így jogszabálysértés megállapítására nem szolgálhat alapul.

A felülvizsgálati kérelem alaptalanul hivatkozott arra, hogy a jogerős ítélet a megengedettnek minősülő felhasználás körét felülbírált, mert az csak a jogszerűtlen felhasználás jogkövetkezményeként alkalmazandó kártérítés tekintetében foglalt állást. A jogerős ítélet eleget tett a Pp. 221. § (1) bekezdésében előírt indokolási kötelezettségnek is, ugyanis részletesen értékelte azokat a perben felmerült bizonyítékokat, amelyeket a kártérítés összegszerűségének meghatározásánál figyelembe vett. A Legfelsőbb Bíróság osztotta a jogerős ítélet álláspontját, mely szerint a versenytársak által szolgáltatott adatok csak korlátozottan alkalmasak az összehasonlításra, mivel azok teljes arculati projektek, korlátlan felhasználási jogára vonatkoztak, míg a felperes sérelmére kizárólag egy logó jogszerűtlen felhasználására került sor. A felperes által hivatkozott 76.000.000 forint összegű szerződés szintén egy teljes arculati projekt megvalósítására jött létre, ezért az abban rögzített összegszerűség is csak részben értékelhető. A jogerős ítélet jogszerűen vonta be a mérlegelés körébe a megrendelés ellenértékét és a .. tájékoztatóját. Helytállóan utalt a felhasználás fajtáinak számára is, ami nem azonos a konkrét jogellenes felhasználások számával. Az alperes mérlegében a perre tekintettel valóban elkülönített 10.000.000 forint céltartalékot, azonban ez nem tekinthető a Ptk. 242. § (2) bekezdése értelmében a tartozás elismerésének, mert az a másik félhez intézett írásbeli nyilatkozattal történhet csak meg, és nem tekinthető az összegszerűség elismerésének sem, mert az legfeljebb csak az alperes pénzügyi megfontoltságára utal.

A fentiekre tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezéseit a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003. (VIII.22.) IM r. 3. § (2) bekezdésének b) pontja, (5) bekezdése, valamint a 4/A. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperes felülvizsgálati költségének megfizetésére. A felperes felülvizsgálati kérelmével érintett perérték 15.000.000 forint. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdése, valamint a 42. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a felülvizsgálati illeték összege ennek megfelelően 900.000 forint. A felperes ezzel szemben a felülvizsgálati kérelmén 1.200.000 forint illetéket rótt le, így az Itv. 80. § (1) bekezdésének i) pontja alapján a sükségtelenül lerótt illetéket visszaigényelheti.

Budapest, 2010. március 3.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. bíró, Dr. Csőke Andrea sk. bíró

Vné

A kiadmány hitelélül:

tisztviselő